
Lista 11: Funkcje mierzalne i miara Lebesgue'a

Analiza i Topologia, semestr zimowy 2018/2019

W zadaniach zakładamy, że X jest niepustym zbiorem, $\mathcal{A} \subset \mathcal{P}(X)$ σ -ciałem, λ_n oznacza n -wymiarową miarę Lebesgue'a, a $\mathcal{C}$ – zbiór Cantora.

- Wykazać, że jeśli $f, g : (X, \mathcal{A}) \rightarrow \overline{\mathbb{R}}$ są $\mathcal{A}$ -mierzalne, to zbiory $A = \{x \in X : f(x) > g(x)\}$, $B = \{x \in X : f(x) \leq g(x)\}$ oraz $C = \{x \in X : f(x) \neq 3\} \cap \{x \in X : g(x) < \infty\}$ należą do $\mathcal{A}$.
- Pokazać, że jeśli $f : X \rightarrow \overline{\mathbb{R}}$ jest $\mathcal{A}$ -mierzalna i $A \in \mathcal{A}$, to funkcja

$$h(x) = \begin{cases} f(x), & x \in A, \\ 0, & x \notin A, \end{cases}$$

jest także $\mathcal{A}$ -mierzalna.

- Pokazać, że poniższe funkcje są borelowskie. Które z nich są funkcjami prostymi?

$$f_1(x) = \operatorname{sgn}(x), \quad f_2(x) = [x], \quad f_3(x) = \begin{cases} x^2 + \pi, & x < 1 \\ \ln(x) - x, & x \geq 1 \end{cases}$$
$$f_4(x) = \begin{cases} e^x, & x \in \mathbb{Q} \setminus \{0\} \\ 1, & x \notin \mathbb{Q} \\ +\infty, & x = 0 \end{cases}, \quad f_5(x) = \begin{cases} x^2, & \sin x > 0 \\ 2, & \sin x = 0 \\ \cos x, & \sin x < 0 \end{cases}$$

- Niech $f_n : X \rightarrow \overline{\mathbb{R}}$ będzie ciągiem funkcji $\mathcal{A}$ -mierzalnych. Sprawdzić, że następujące zbiory należą do $\mathcal{A}$:
  - zbiór $x \in X$ takich, że $f_n(x) < 0$ dla wszystkich n ;
  - zbiór $x \in X$ takich, że $f_n(x) < 0$ dla prawie wszystkich n ;
  - zbiór $x \in X$ takich, że $f_n(x) < 0$ dla nieskończenie wielu n ;
  - zbiór $x \in X$ takich, że $\sup_n f_n(x) \geq 0$;
  - zbiór $x \in X$ takich, że ciąg $(f_n(x))_n$ jest (słabo) rosnący;
- Uzasadnić mierzalność poniższych zbiorów i obliczyć ich jednowymiarową miarę Lebesgue'a:
  - $A = \{2^n; n \in \mathbb{N}\}$,
  - $B = (-10, 10]$
  - $C = (2018, +\infty]$,
  - $D = \mathcal{C} \cup (\mathbb{Q} \cap [-1, 0])$.
- Uzasadnić mierzalność poniższych zbiorów i obliczyć ich dwuwymiarową miarę Lebesgue'a:
  - $A = \{(1, 1)\}$,
  - $B = \{(x, x^3 - 2); x \in [0, 1]\}$
  - $C = \mathbb{Q} \times (\mathbb{R} \setminus \mathbb{Q})$,
  - $D = [-\pi, \pi] \times (1, e)$,
  - $E = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 1 < x^2 + y^2 < 7\}$,
  - $F = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x^2 < x - 6\}$.
- Czy dla każdego $A \in \mathcal{L}(\mathbb{R})$ zachodzi $\lambda(A) = \lambda(\operatorname{Int}(A))$? A $\lambda(A) = \lambda(\operatorname{Cl}(A))$?

8. Niech A będzie zbiorem tych liczb z przedziału $[0, 1]$, których rozwinięcie dziesiętne nie zawiera cyfry 3, czyli

$$A = \left\{ \sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{10^n}, a_n \in \{0, 1, 2, 4, \dots, 9\} \right\}.$$

Wykazać, że A jest mierzalny względem miary Lebesgue'a i że ma miarę Lebesgue'a 0.

9. Dana jest rodzina zbiorów $(A_n)_{n \in \mathbb{N}}$ taka, że:

$$(a) A_n \in \mathcal{L}, \quad (b) A_{n+1} \subset A_n, \quad (c) \lambda(A_1) = 2018, \quad (d) \lambda(A_{n+1}) = \frac{5}{9} \lambda(A_n).$$

Policzyć miarę Lebesgue'a zbioru $A_\infty = \bigcap_{n=1}^{\infty} A_n$.

10. Podać przykład lub uzasadnić, że nie istnieje:

- (a) zbiór $A \subset \mathbb{R}$, który jest nieprzeliczalny i $\lambda(A) = 0$;
- (b) zbiór $A \subset \mathbb{R}$, który jest nieograniczony i $\lambda(A) = 1$;
- (c) zbiór $A \subset \mathbb{R}$ taki, że $\lambda(A) = 2$, $\lambda(\text{Int}(A)) = 1$, $\lambda(\text{Cl}(A)) = 2$,
- (d) zbiór $A \subset \mathbb{R}$ taki, że $\lambda(\text{Int}(A)) = 1$, $\lambda(\text{Cl}(A)) = \infty$,
- (e) zbiór otwarty V zawierający $A = [0, 1] \cup \{3\}$ i taki, że $\lambda(V \setminus A) < \varepsilon$.